7/6413

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

12 TEMMUZ 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.610-01/-1231/28184
KONU : Antalya Milletvekili
Sayın Feridun F. BALOĞLU'nun
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 07.06.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11559 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Feridun F. BALOĞLU'nun 7/6413-11514 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1 Cevap formu(2 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

7/6413

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİDUN F. BALOĞLU'NUN
7/6413-11514 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

Pamukova ve Tavşancıl'da onlarca vatandaşımızın yaşamını yitirmesi ve yaralanması ile sonuçlanan tren kazalarının ardından, trenlerdeki Otomatik Tren Durdurma Sistemi (ATS) eksikliği gündeme gelmişti.

Bu kapsamda;

SORU 1- Kazalardan sonra TCDD'nin elindeki kaç lokomotife Otomatik Tren Durdurma Sistemi (ATS) takılmıştır? Halen TCDD'nin kullandığı kaç lokomotifte ATS bulunmaktadır?

CEVAP 1- TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bağlı iştiraki olan Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş. (TÜLOMSAŞ)'ta yeni imal edilen 12 adet DE 33000 tipi dizel anahat lokomotife, imalatçı firmaların (NİPPON SIGNAL COOPERATION) ve (STANDART ELEKTRIC LORENZ) isimleri ile anılan, fonksiyon olarak aynı ancak yol ve taşıtlara monte şekline göre farklılık gösteren NİPPON ve SEL sistemlerine uyumlu ATS sistemi takılmıştır. E 52500 tipi anahat elektrikli lokomotiflerin 13 adedine de, Ankara-Haydarpaşa hat kesimine uyumlu NİPPON tipi ATS sistemi takılmıştır.

Haziran-2005 tarihi itibariyle; 447 adet Anahat Lokomotifinden 233 adedi'nde ATS sistemi mevcuttur.

SORU 2- Bu sistemin, Türkiye'de üretimi yapılmakta mıdır? Yerli üretim maliyeti ne kadardır? İthal edilen bir sistem ise maliyeti ne kadardır?

CEVAP 2- Demiryollarımızın, Kapıkule (Edirne) – Kayaş (Ankara) hat kesiminde NİPPON olarak adlandırılan ATS sistemi, İskenderun – Divriği ve Kayaş – Çetinkaya hat kesimlerinde de SEL olarak adlandırılan ATS sistemleri bulunmaktadır.

TCDD'nin mevcut ATS cihazlarının yedek parça ihtiyacı ve yeni imal edilecek lokomotiflerde kullanılacak ATS'lerin temini için 2002 yılında TÜLOMSAŞ tarafından piyasa araştırması yapılmıştır. Her iki sisteme de uyumlu olarak çalışabilecek ATS sistemi için imalatçı ISKRA Firması 45.000 dolar teklif vermiştir. Sistemi daha ucuza imal ettirmek ve yerli sanayii demiryolu ekipmanlarının imalatına teşvik etmek amacıyla yerli firmalarla görüşmeler yapılmış ve bir prototip yapılması için 2003 yılından itibaren çalışmalara başlanmıştır. Yerli SAVRONİK firmasınca 2004 yılı sonuna kadar yürütülen prototip üretimi ve test çalışmaları başarı ile sonuçlandırılmıştır.

İki sisteme de uyumlu ATS cihazlarının 2005 yılında 250 adet, 2006 yılında 250 adet olmak üzere toplam 500 adet imal ettirilmesi planlanmış ve yatırım programına alınarak TÜLOMSAŞ tarafından 27.12.2004 tarihinde yerli imalatçı SAVRONİK firmasına ihale edilmiştir.

Yerli imalat olacak ATS sisteminin Dizel anahat elektrikli lokomotifler için birim maliyeti 33.682 YTL, Elektrikli anahat lokomotifler için ise 25.343 YTL'dir.

./..

7/ 6413

SORU 3- Kazalar yaşanmadan önce, lokomotiflere ATS takılmamasının nedeni nedir?

CEVAP 3- TCDD, üyesi olduğu UIC'nin (Uluslararası Demiryolu Birliği) standartlarına uymaktadır. Sinyal izlemede insan hatasına karşı koruma sağlayan emniyet artırımı-hız kontrolü (otomatik tren durdurma vs) sistemlerinin hangi işletme ihtiyaçlarına göre kullanılması gerektiği UIC'nin 734 R no.lu talimatında, belirtilmektedir. Bu talimata göre 200 km/saat üzerinde hız yapan işletmelerde otomatik tren durdurma sistemleri zorunlu tutulmaktadır. 140 ve 160 km/h ya da 200 km/saate kadar hız yapan trenler için hız kontrolü için (ATS vs) sisteminin kurulması tavsiye edilmektedir. Hızı 140-160 km/saat altındaki trenlerde ise mevcut TSİ ve TMİ emniyet sistemlerinin güvenli olduğu bildirilmektedir.

UIC'nin 734 R no.lu standart'ı azami 120 km/saatlik işletme hızı ile çalıştırılan trenlerde ATS sistemi tesis edilmesi veya lokomotiflerde ATS ekipmanı bulundurulmasını zorunlu tutmamaktadır. TCDD'nin demiryolu şebekesinin büyük çoğunluğu da 120 km/saatlik işletme hızı değerinde olmasına rağmen, üzerinde ATS cihazı bulunmayan demiryolu araçlarımıza ATS takılması çalışmalarına başlanmıştır

SORU 4- Göreve gelmenizden sonra, TCDD trenleri kaç kazaya karışmıştır? Bu kazalarda kaç kişi yaşamını yitirmiş ve yaralanmıştır? Kazalar dolayısıyla TCDD aleyhine açılan tazminat davalarının sayısı ve istenilen tazminat miktarı nedir? TCDD aleyhine sonuçlanan tazminat davalarının sayısı, hükmedilen toplam tazminat miktarı ve kesinleştiği için ödenen tutar ne kadardır?

CEVAP 4- Hükümetin kuruluşundan bugüne kadar meydana gelen tren kazaları türleri yılları, ölü ve yaralı sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

OLAY	2003 ADET	ÖLÜ	YARALI	2004 ADET	ÖLÜ	YARALI	2005 (5aylık) ADET	ÖLÜ	YARALI
Tren Çarpışması	2	-	5	4	8	90	3	-	-
Tren Vagon Kaçması	5	-	-	8	-	-	2	2	-
Deraylar	211	-	3	234	38	83	76	-	-
Geçit Çarpışması	197	54	155	214	77	192	78	4	13

Yine bu süre zarfında; TCDD aleyhine 98 dava açılmış olup, talep edilen tazminat miktarı 12.041.730,52 YTL' dir. Karara bağlanan 3 adet davada hükmedilen miktar 91.079,32 YTL olup, kesinleşen 1 dava için ödenen tutar ise 4.930 YTL. dir.